

Human flyktningpolitikk og trygg migrasjon

Uttalelse fra Nordisk IKFF-møte i Gøteborg 23.-24.okt. 2021.

IKFF – *Internasjonal kvinneliga for fred og frihet* - i Danmark, Finland, Norge og Sverige er seksjoner i den internasjonale organisasjonen *Women's International League for Peace and Freedom* (WILPF).

Krig og konflikt driver millioner av mennesker på flukt, og IKFF samlet til nordisk møte i Gøteborg 23-24.okt. 2021 uroer seg over økende tilstrømming i asyl- og flyktningpolitikken i våre egne land og i Europa ellers.

FNs menneskerettserklæring (1948) sier at *Enhver har rett til å bevege seg fritt og til fritt å velge oppholdssted innenfor en stats grenser* (art. 13) og *Enhver har rett til i andre land å søke og ta imot asyl mot forfølgelse* (art 14). Flyktningkonvensjonen (1951) ivaretar asylretten, og FN's bærekraftsmål (2015) vektlegger å *Legge til rette for migrasjon og mobilitet i ordnede, trygge, regelmessige og ansvarlige former, blant annet ved å gjennomføre en planmessig og godt forvaltet migrasjonspolitik* (mål 10,7).

Vi krever at våre regjeringer oppfyller kravene til human flyktningpolitikk og trygg migrasjon som er nedfelt i internasjonale og nasjonale lover.

Spesielt vil vi trekke fram følgende tre høyaktuelle områder som blir nærmere omtalt nedenfor:

- a) Beskytte flyktninger fra Afghanistan og Syria
- b) Gi amnesti til 'papirløse'
- c) Ikke kriminalisere flyktnings og migranternes hjelpere

a) Beskytte flyktninger fra Afghanistan og Syria

Mange nye flyktninger fra Afghanistan er allerede ankommet våre land, og svært mange flere er på flukt. Situasjonen i Syria gjør retur av flyktninger uforsvarlig. På bakgrunn av dette retter vi nedenstående henstilling til våre regjeringer i de nordiske land:

1. Bidra til at grensene holdes åpne, slik at passasje til valgt destinasjonsland for flyktingene kan garanteres. Dette gjelder også afghanske personer som har sittet fast langs Balkan-ruten i flere måneder, om ikke år; deres rett til å søke asyl må også opprettholdes.
2. De nordiske landene må delta i en rettferdig deling av ansvaret for å ta imot og støtte flyktninger fra Afghanistan. Landene som i dag er vertskap for de fleste flyktingene, har langt mindre kapasitet og ressurser enn våre relativt velstående land. Denne ubalansen må endres.

3. Våre land må umiddelbart stoppe utsending av afghanske asylsøkere og flyktninger, samt revurdere oppholds-søknadene deres. På grunn av den ustabile situasjonen i Afghanistan, må land som har sendt ut afghanske statsborgere bidra til å bringe dem tilbake i sikkerhet.

Retur av flyktninger til Syria må også umiddelbart stoppes fordi sikkerheten fortsatt er for dårlig, ifølge FNs høykommisær for flyktninger.

4. De nordiske landene må sørge for at det afghanske flyktningssamfunnet er en stemme i viktige fora og i prosesser der freden og Afghanistans framtid diskuteres. Spesielt må de nordiske landene sikre flyktningkvinnene full, lik og effektiv deltakelse. Vi ber regjeringene sørge for beskyttelse av afghanske kvinnelige freds- og menneskerettsforkjempere. Dette innebærer også å sørge for bosetting sentralt, slik at de enklere kan fortsette sitt arbeid for kvinners rettigheter og fred og frihet.

b) Gi amnesti til ‘papirløse’

Lengeværende, ureturnerbare asylsøkere som har fått endelig avslag på oppholdssøknad, må få amnesti. Dette er en relativt liten gruppe som lever ‘i limbo’ på eksistensminimum i våre land, uten rett til å arbeide, utdanne seg, inngå ekteskap eller få helsehjelp ut over akutthjelp, rettigheter som er nedfelt i menneskerettighetene og i nasjonale lover.

Utreisesentrene må stenges, og de som oppholder seg der, må overføres til det vanlige samfunnet eller til ordinære asylmottak.

For å gjenreise humaniteten for gruppen ‘papirløse’, må de nå få amnesti/ oppholdstillatelse.

c) Ikke kriminalisere flyktnings og migranternes hjelpere

Den tidligere ordføreren Mimmo Lucano i en liten kommune i Sør-Italia er nylig dømt til 13 års fengsel. Lucano er kjent langt utenfor landets grenser for sin lokale innsats for flyktninger og migranter i form av å bidra til å gi dem bolig og arbeid, f.eks. jobb i landbruket eller med kommunale oppgaver. Dommen omfatter nettopp aspekter ved Lucanos støtte til flyktninger og migranter.

Også i Norge har hjelpere blitt dømt for å gi arbeid til ‘papirløse’. Det er en bekymringsfull tendens i flere land til å forsøke å kriminalisere dem som hjelper ‘papirløse’ eller andre flyktninger og migranter, og vi ber om at regjeringene setter et kritisk søkelys på denne praksisen.